

Tabela zmian proponowanych do wprowadzenia w Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru LGD „Kraina wokół Lublina” na lata 2023-2027

Lp.	Było	Proponowana zmiana	Uzasadnienie
1.	Tab. 6.3. Przedsięwzięcia w ramach RLKS Przedsięwzięcie: 1.1 Tworzenie i rozwój miejsc spotkań i integracji międzypokoleniowej. Zakres: Budowa, modernizacja, wyposażenie świetlic wiejskich, centrów kultury	Tab. 6.3. Przedsięwzięcia w ramach RLKS Przedsięwzięcie: 1.1 Tworzenie i rozwój miejsc spotkań i integracji międzypokoleniowej. Zakres: Budowa, modernizacja, wyposażenie świetlic wiejskich, centrów kultury oraz obiektów pełniących ich funkcje	W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz analizy potrzeb lokalnej społeczności, podjęto decyzję o zaproponowaniu rozszerzenia zakresu przedsięwzięcia 1.1 Tworzenie i rozwój miejsc spotkań i integracji międzypokoleniowej poprzez dodanie możliwości realizacji inwestycji nie tylko w świetlicach wiejskich i centrach kultury, ale również w obiektach pełniących ich funkcje. Dotychczasowy zapis ograniczał możliwość wsparcia wyłącznie do konkretnych, formalnie funkcjonujących świetlic i centrów kultury, co wykluczało: • obiekty takie jak remizy strażackie, budynki wielofunkcyjne czy inne przestrzenie wykorzystywane lokalnie do celów społecznych, integracyjnych i kulturalnych, • inicjatywy adaptujące istniejące budynki na nowe funkcje społeczne. Nowe brzmienie ("świetlice wiejskie, centra kultury oraz obiekty pełniące ich funkcje") umożliwia: • elastyczne dostosowanie wsparcia do rzeczywistych potrzeb społeczności, • realizację projektów w miejscach faktycznie wykorzystywanych jako centra aktywności lokalnej, niezależnie od ich pierwotnej funkcji, • lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury poprzez jej modernizację i przystosowanie do potrzeb integracji międzypokoleniowej,

Tabela zmian proponowanych do wprowadzenia w Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru LGD „Kraina wokół Lublina” na lata 2023-2027

			• zwiększenie dostępności wsparcia dla mniejszych miejscowości i społeczności, które nie posiadają formalnych świetlic czy domów kultury. Rozszerzenie zakresu pozostaje zgodne z celami interwencji LEADER/RLKS oraz Wytycznymi szczegółowymi dla interwencji I.13.1, które kładą nacisk na wspieranie infrastruktury społecznej i zwiększanie integracji społecznej na obszarach wiejskich.
2.	Tab. 6.3. Przedsięwzięcia w ramach RLKS Przedsięwzięcie: 1.2 Poprawa bezpieczeństwa i wprowadzanie nowych technologii w korzystaniu z oferty usług społecznych. Zakres: Poprawa bezpieczeństwa – monitoring, oświetlenie miejsc spotkań, integracji mieszkańców, stref aktywności, poprawa dostępności dla osób 60+, poprawa bezpieczeństwa dla osób do 25 roku życia oraz kobiet, nowe technologie informacyjne: aplikacje, portale.	Tab. 6.3. Przedsięwzięcia w ramach RLKS Przedsięwzięcie: 1.2 Poprawa bezpieczeństwa i wprowadzanie nowych technologii w korzystaniu z oferty usług społecznych Zakres: Poprawa bezpieczeństwa – monitoring, ogrodzenie, oświetlenie obiektów i miejsc spotkań, integracji mieszkańców, stref aktywności, poprawa dostępności dla osób 60+, poprawa bezpieczeństwa dla osób do 25 roku życia oraz kobiet, nowe technologie informacyjne: aplikacje, portale.	Wprowadzenie korekty w zakresie przedsięwzięcia 1.2 pt. „<i>Poprawa bezpieczeństwa i wprowadzanie nowych technologii w korzystaniu z oferty usług społecznych</i>” jest odpowiedzią na potrzeby społeczności lokalnej oraz zmieniające się wyzwania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i dostępności przestrzeni publicznych. Dotychczasowy zapis obejmował działania związane głównie z monitoringiem i oświetleniem. W związku z wnioskiem mieszkańców obszaru LGD pojawiła się potrzeba uzupełnienia zakresu przedsięwzięcia o ogrodzenia obiektów i miejsc spotkań. Działanie to wynika z obserwacji rosnących zagrożeń związanych z aktami wandalizmu oraz potrzebą zapewnienia bezpiecznego użytkowania przestrzeni publicznych, zwłaszcza dla osób starszych, młodzieży i kobiet. Uzupełnienie zakresu o ogrodzenie wpisuje się w cel poprawy bezpieczeństwa użytkowników przestrzeni wspólnych, umożliwiając jednocześnie lepsze zarządzanie i kontrolę

Tabela zmian proponowanych do wprowadzenia w Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru LGD „Kraina wokół Lublina” na lata 2023-2027

			dostępności tych miejsc, co jest istotne także w kontekście organizowania wydarzeń społecznych i kulturalnych. Pozostałe elementy zakresu pozostają bez zmian, co pozwala utrzymać integralność przedsięwzięcia z założeniami LSR, a rozszerzenie zakresu zwiększa elastyczność oraz skuteczność podejmowanych działań. Zmiana ta umożliwi również szersze dostosowanie realizowanych projektów do realnych potrzeb lokalnych, a tym samym przyczyni się do efektywniejszego osiągania celów LSR w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców.
3.	Tab. 6.3. Przedsięwzięcia w ramach RLKS Przedsięwzięcie: 2.1 Podejmowanie działalności gospodarczej w oparciu o wykorzystanie lokalnego dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego, historycznego. Zakres: Podejmowanie działalności w zakresie: - usługowym: zakres działalności usługowej w której wykorzystywane są lokalne zasoby (np. przyrodnicze, kulturowe, historyczne) - produkcyjnym (możliwa tylko produkcja opierająca się o wykorzystanie lokalnych zasobów np. produkty lokalne, tradycyjne).	Tab. 6.3. Przedsięwzięcia w ramach RLKS PROPOZYCJA I Przedsięwzięcie: 2.1 Podejmowanie działalności gospodarczej w oparciu o wykorzystanie lokalnego dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego, historycznego. Zakres: Podejmowanie działalności w zakresie: - usługowym: zakres działalności usługowej w której wykorzystywane są lokalne dziedzictwo (np. przyrodnicze, kulturowe, historyczne) - produkcyjnym (możliwa tylko produkcja opierająca się o wykorzystanie lokalnego dziedzictwa np. produkty lokalne, tradycyjne). PROPOZYCJA II Przedsięwzięcie: 2.1 Podejmowanie działalności gospodarczej w oparciu o	Uzasadnienie propozycji I: Modyfikacja polegająca na doprecyzowaniu zakresu przedsięwzięcia poprzez zastąpienie pojęcia „lokalne zasoby” pojęciem „lokalne dziedzictwo (przyrodnicze, kulturowe, historyczne)”. Uzasadnienie: Wprowadzenie zmiany ma na celu precyzyjne ukierunkowanie wsparcia na działania związane z ochroną, promocją i wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, a nie szeroko rozumianych zasobów. W kontekście LSR: • Lokalne dziedzictwo to dobra materialne i niematerialne przekazywane z pokolenia na pokolenie, obejmujące tradycje, zabytki, zwyczaje, krajobraz kulturowy, miejsca historyczne oraz przyrodnicze o

Tabela zmian proponowanych do wprowadzenia w Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru LGD „Kraina wokół Lublina” na lata 2023-2027

		wykorzystanie lokalnych zasobów np. przyrodniczego, kulturowego, historycznego. Zakres: Podejmowanie działalności w zakresie: - usługowym: zakres działalności usługowej w której wykorzystywane są lokalne zasoby (np. przyrodnicze, kulturowe, historyczne) - produkcyjnym (możliwa tylko produkcja opierająca się o wykorzystanie lokalnych zasobów)	szczególnym znaczeniu dla tożsamości społeczności lokalnej. • Lokalne zasoby to wszelkie dostępne elementy środowiska społecznego, gospodarczego i przyrodniczego, które mogą być wykorzystane na potrzeby rozwoju – obejmują zarówno dziedzictwo, jak i np. nowo powstałą infrastrukturę, zasoby ludzkie, przyrodnicze, przestrzenne. Zmiana ogranicza zatem możliwość zbyt szerokiej interpretacji wsparcia i kieruje środki głównie na przedsięwzięcia, które rzeczywiście służą zachowaniu i wykorzystaniu dziedzictwa, zgodnie z celami ochrony tożsamości i tradycji lokalnych. Ponadto zmiana jest spójna z aktualnymi kierunkami polityk UE i krajowych dotyczących rozwoju wsi, podkreślających rolę dziedzictwa jako fundamentu rozwoju lokalnego. Uzasadnienie zmiany II: Zmiana: Zmiana tytułu przedsięwzięcia poprzez zastąpienie zwrotu „w oparciu o wykorzystanie lokalnego dziedzictwa” na „w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów np. przyrodniczego, kulturowego, historycznego”. Uzasadnienie: Zmiana rozszerza zakres możliwych do wsparcia inicjatyw gospodarczych. W kontekście LSR: • Lokalne zasoby obejmują nie tylko dziedzictwo (wartości kulturowe, historyczne, tradycje), ale również
--	--	---	--

Tabela zmian proponowanych do wprowadzenia w Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru LGD „Kraina wokół Lublina” na lata 2023-2027

			nowoczesne elementy środowiska lokalnego, jak potencjał krajobrazowy, infrastrukturalny czy przyrodniczy, który może zostać wykorzystany innowacyjnie i gospodarczo. • Lokalne dziedzictwo jest częścią zasobów, lecz ma charakter bardziej historyczno-tradycyjny. Wprowadzenie zapisu „np. przyrodniczych, kulturowych, historycznych” umożliwia szersze interpretowanie pojęcia lokalnych zasobów i większe dopasowanie działań do aktualnych potrzeb mieszkańców, wspierając tym samym szersze spektrum działalności gospodarczej. Zmiana ta zwiększa elastyczność wsparcia w ramach przedsięwzięcia 2.1, przy jednoczesnym zachowaniu nacisku na wykorzystanie potencjału lokalnego środowiska.
4.	Tab. 6.3. Przedsięwzięcia w ramach RLKS Przedsięwzięcie: 2.2 Zrównoważony rozwój istniejącej działalności gospodarczej w oparciu o wykorzystanie lokalnego dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego, historycznego. Zakres: Rozwój działalności gospodarczej w zakresie - usługowym: zakres działalności usługowej w której wykorzystywane są lokalne zasoby (np. przyrodnicze, kulturowe, historyczne)	Tab. 6.3. Przedsięwzięcia w ramach RLKS PROPOZYCJA I Ujednolicenie zapisów: Przedsięwzięcie: 2.2 Zrównoważony rozwój istniejącej działalności gospodarczej w oparciu o wykorzystanie lokalnego dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego, historycznego. Zakres: Rozwój działalności gospodarczej w zakresie - usługowym: zakres działalności usługowej w której wykorzystywane jest lokalne dziedzictwo	• Lokalne zasoby – wszelkie dostępne na danym obszarze elementy środowiska przyrodniczego, społecznego, gospodarczego i kulturowego, które mogą być wykorzystywane w procesie rozwoju lokalnego (np. środowisko naturalne, potencjał krajobrazowy, umiejętności mieszkańców, infrastruktura). • Lokalne dziedzictwo – dobra materialne i niematerialne o wartości historycznej, kulturowej lub przyrodniczej, przekazywane z pokolenia na pokolenie, kształtujące

Tabela zmian proponowanych do wprowadzenia w Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru LGD „Kraina wokół Lublina” na lata 2023-2027

	- produkcyjnym (możliwa tylko produkcja opierająca się o wykorzystanie lokalnych zasobów np. produkty lokalne, tradycyjne) - usługowym, ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania istniejących firm do wdrażania innowacji, przemian cyfrowych i klimatycznych współczesnego świata.	- produkcyjnym (możliwa tylko produkcja opierająca się o wykorzystanie lokalnego dziedzictwa np. produkty lokalne, tradycyjne) - usługowym, ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania istniejących firm do wdrażania innowacji, przemian cyfrowych i klimatycznych współczesnego świata. PROPOZYCJA II Przedsięwzięcie: 2.2 Zrównoważony rozwój istniejącej działalności gospodarczej w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych, kulturowych, historycznych. Zakres: Rozwój działalności gospodarczej w zakresie - usługowym: zakres działalności usługowej w której wykorzystywane są lokalne zasoby (np. przyrodnicze, kulturowe, historyczne) - produkcyjnym (możliwa tylko produkcja opierająca się o wykorzystanie lokalnych zasobów np. produkty lokalne, tradycyjne) - usługowym, ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania istniejących firm do wdrażania innowacji, przemian cyfrowych i klimatycznych współczesnego świata.	tożsamość społeczności lokalnej (np. tradycje, zabytki, język, zwyczaje, zabytkowe krajobrazy). Propozycja I – Ujednolicenie zapisów wokół pojęcia „lokalne dziedzictwo” Zmiana: Wprowadzenie jednolitego użycia pojęcia „lokalne dziedzictwo” w całym opisie przedsięwzięcia, zamiast przemienne stosowanego „lokalne zasoby”. Uzasadnienie: Celem zmiany jest precyzyjne ukierunkowanie wsparcia na działalność gospodarczą, która rozwija się w oparciu o lokalne dziedzictwo (przyrodnicze, kulturowe, historyczne), a nie o szeroko pojęte zasoby. „Dziedzictwo” oznacza dobra o szczególnym znaczeniu dla tożsamości i tradycji społeczności lokalnej, co wzmacnia strategiczne cele LSR związane z ochroną i promocją unikatowych wartości regionu. Zmiana eliminuje ryzyko nadmiernie szerokiej interpretacji zakresu wsparcia (obejmującej np. zasoby bez istotnej wartości kulturowej lub historycznej) oraz wpisuje się w krajowe i unijne priorytety dotyczące rozwoju w oparciu o lokalną tożsamość i dziedzictwo. Ujednolicenie zapisów zwiększa także spójność i czytelność dokumentu. Propozycja II – Zachowanie odniesienia do „lokalnych zasobów” Zmiana: Pozostawienie odniesienia do „lokalnych
--	---	---	---

Tabela zmian proponowanych do wprowadzenia w Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru LGD „Kraina wokół Lublina” na lata 2023-2027

			zasobów” w przedsięwzięciu 2.2, przy uwzględnieniu przykładowych rodzajów zasobów: przyrodniczych, kulturowych, historycznych. Uzasadnienie: Zmiana ma na celu zwiększenie elastyczności wsparcia dla istniejących firm poprzez umożliwienie rozwoju działalności nie tylko w oparciu o ściśle rozumiane dziedzictwo, ale również inne lokalne zasoby, które posiadają potencjał gospodarczy i rozwojowy (np. walory krajobrazowe, nowoczesna infrastruktura turystyczna). Dzięki zachowaniu pojęcia „lokalne zasoby”, przedsiębiorcy będą mogli dostosować się do zmieniających się potrzeb rynku, korzystając z szerokiego spektrum potencjałów dostępnych w lokalnym środowisku, przy jednoczesnym zachowaniu priorytetu ochrony i promocji lokalnej specyfiki. Taki zapis pozwala lepiej odpowiadać na wyzwania związane z innowacjami, cyfryzacją i adaptacją do zmian klimatycznych, wpisując się w zasady zrównoważonego rozwoju. • Propozycja I wzmacnia ochronę dziedzictwa i lokalnej tożsamości, ale ogranicza zakres działalności do obszarów kulturowo-historycznych. • Propozycja II daje większą elastyczność przedsiębiorcom i umożliwia wsparcie szerszej gamy inicjatyw opartych na różnych zasobach lokalnych.
--	--	--	---

Tabela zmian proponowanych do wprowadzenia w Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru LGD „Kraina wokół Lublina” na lata 2023-2027

5.	6.4. Wskaźniki	6.4. Wskaźniki Dodanie wskaźnika R.39 Rozwój gospodarki wiejskiej: liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR. do celów: I Małe ojczyzny dla młodych i starszych oraz II Rozwój usług oparty o zrównoważone wykorzystanie zasobów	Zgodnie z „Wytycznymi szczegółowymi w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej...” dla interwencji I.13.1 LEADER/RLKS: • Celem interwencji jest wspieranie rozwoju lokalnego poprzez tworzenie warunków do zakładania, rozwijania i utrzymywania działalności gospodarczej na obszarach wiejskich, w oparciu o lokalne zasoby i potencjały. • W ramach wsparcia rozwoju działalności gospodarczej nie jest wymagane obligatoryjne tworzenie miejsc pracy. • Przewidziane jest promowanie przedsiębiorczości, w tym wspieranie rozwoju przedsiębiorstw również bez konieczności zatrudniania nowych pracowników. W związku z powyższym, wskaźnik R.39 Rozwój gospodarki wiejskiej: liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR eliminuje barierę dostępu do wsparcia dla mikroprzedsiębiorców i gospodarstw, których rozwój nie wymaga zwiększania zatrudnienia.
6.	Załączniki do LSR Formularz 1: Cele i przedsięwzięcia	Załączniki do LSR Formularz 1: Cele i przedsięwzięcia	W związku z aktualizacją Lokalnej Strategii Rozwoju oraz w oparciu o przeprowadzone rozeznanie rynku potencjalnych beneficjentów w ramach projektów niekomercyjnych, dokonano zmiany podziału budżetu w ramach przedsięwzięć 1.1, 1.2 oraz 1.3. Rozeznanie rynku beneficjentów obejmowało:

Tabela zmian proponowanych do wprowadzenia w Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru LGD „Kraina wokół Lublina” na lata 2023-2027

	Przedsięwzięcie: 1.1 Tworzenie i rozwój miejsc spotkań i integracji międzypokoleniowej Budżet przeznaczony na konkurs: 346 667 euro Razem: 546 667 euro Przedsięwzięcie: 1.2 Poprawa bezpieczeństwa i wprowadzanie nowych technologii w korzystaniu z oferty usług społecznych Budżet przeznaczony na konkurs: 200 000 euro Przedsięwzięcie: 1.3 Tworzenie i rozwój zielonych stref aktywności i rekreacji Budżet przeznaczony na konkurs: 1 053 300 euro Razem: 1 353 300 euro	Przedsięwzięcie: 1.1 Tworzenie i rozwój miejsc spotkań i integracji międzypokoleniowej Budżet przeznaczony na konkurs: 799 805 euro Razem: 999 805 euro Przedsięwzięcie: 1.2 Poprawa bezpieczeństwa i wprowadzanie nowych technologii w korzystaniu z oferty usług społecznych Budżet przeznaczony na konkurs: 141 600 euro Przedsięwzięcie: 1.3 Tworzenie i rozwój zielonych stref aktywności i rekreacji Budżet przeznaczony na konkurs: 658 602 euro Razem: 958 602 euro	• konsultacje społeczne, • analizę planów inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i innych uprawnionych podmiotów, • identyfikację potencjalnych projektów, • ocenę możliwości absorpcji środków. W wyniku rozeznania stwierdzono, że: 1. Przedsięwzięcie 1.1 Tworzenie i rozwój miejsc spotkań i integracji międzypokoleniowej • Występuje znaczne zainteresowanie realizacją projektów związanych z tworzeniem i modernizacją miejsc spotkań społecznych, integracji międzypokoleniowej i aktywizacji mieszkańców. • Jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne zgłaszały liczne zapotrzebowanie na wysokie wartościowo projekty, związane z budową lub modernizacją świetlic wiejskich, domów kultury, klubów seniora oraz przestrzeni aktywności międzypokoleniowej. Przedsięwzięcie 1.2 Poprawa bezpieczeństwa i wprowadzanie nowych technologii w korzystaniu z oferty usług społecznych • Rozeznanie pokazało, że zapotrzebowanie na projekty w tym zakresie jest umiarkowane – potencjalni beneficjenci wskazywali głównie na potrzeby w zakresie małych
--	---	---	---

Tabela zmian proponowanych do wprowadzenia w Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru LGD „Kraina wokół Lublina” na lata 2023-2027

			inwestycji związanych z montażem monitoringu, systemów oświetlenia, poprawy dostępności oraz wdrażania prostych rozwiązań technologicznych (np. aplikacje informacyjne). Przedsięwzięcie 1.3 Tworzenie i rozwój zielonych stref aktywności i rekreacji • W wyniku konsultacji ustalono, że potrzeby inwestycyjne w zakresie tworzenia nowych terenów rekreacyjnych (np. place zabaw, parki kieszonkowe, tereny zielone, siłownie plenerowe) są niższe niż początkowo zakładano.
--	--	--	---